

Mottakere av rundskrivet: (sett kryss)

- Sdir : Sjøfartsdirektoratet
- A: 16 spesielt bemyndigete arbeidskontorer
- U: Utvalgte utenriksstasjoner
- P: Produsenter av utstyr evt. undergrupper
- OFF: Offshorerederier / plattformsejere / operatører
- Hov Hovedorganisasjoner
- H.i. Høringsinstanser
- Andre:

Nr.: RSR 05-2018

Dato: 25. juni 2018

Saksnr.: 2018/19025-avi

Opphever:

Referanse til: Regler for passasjer- og lasteskip, 2017 side 1330.

Rundskrivet innføres i egen tabell i regelverkssamlingen og oppbevares til neste regelverkssamling.

Endring av forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk

Innledning

Sjøfartsdirektoratet har fastsatt forskrift om endring av forskrift 22. desember 2011 nr. 1523 om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk. Endringene trer i kraft 1. juli 2018.

Endringene er nødvendige for å gjennomføre forpliktelser Norge har som part i STCW-konvensjonen.

Endringene innebærer først og fremst krav om opplæring for skipsfører, overstyrmann og ansvarshavende vaktoffiser på bro på skip med polarskipsertifikat som opererer i åpne¹ og andre² polare farvann. Kravene gjelder fra og med 1. juli 2018, og opplæringen skal dokumenteres med tilhørende ferdighetssertifikat.

For skipsfører, overstyrmann og ansvarshavende vaktoffiser på bro på skip med polarskipsertifikat som opererer i isfrie polare farvann, er det ikke krav om ferdighetssertifikat.

Endringene omfatter dessuten en presisering av krav om sikkerhetsopplæring av sjøfolk på passasjerskip.

Bakgrunnen for endringene

Polarkoden

Polarkoden, fastsatt ved IMO-resolusjon MSC.385(94), er et internasjonalt regelverk om sikkerhetstiltak for skip som opererer i polare farvann.

1. januar 2017 ble Polarkoden gjort obligatorisk internasjonalt gjennom SOLAS Reg. XIV/3 fastsatt ved IMO-res. MSC.386(94) og MARPOL Reg. I/47, II/21, IV/18 og V/14 fastsatt ved IMO-res. MEPC.265(68).

Polarkoden gjelder for skip som har internasjonale sikkerhets- og miljøsertifikater.

Nytt SOLAS kapittel XIV og Polarkoden er gjennomført i norsk rett ved forskrift 23. november 2016 nr. 1363 om sikkerhetstiltak for skip som opererer i polare farvann §§ 2 og 3. Endringene i MARPOL vedlegg I, II, IV og V er gjennomført i forskrift 30. mai 2012 nr. 488 om miljømessig sikkerhet for norske skip og flyttbare innretninger §§ 4, 7, 9, 11 og 19.

¹ Med åpne polare farvann menes områder hvor navigeringen kan skje uhindret med haviskonsentrasjon mindre enn 1/10. I åpne polare farvann skal det ikke finnes is dannet på land.

² Med andre polare farvann menes områder som ikke er isfrie eller åpne, eller åpne farvann hvor det finnes breis.

Polarkoden kapittel 12 har krav om opplæring og ferdighetssertifikat for skipsfører, overstyrmann og ansvarshavende vaktoffiser på bro. Sertifikatkravene følger av STCW-konvensjonen vedlegg kapittel V ny regel 4, jf. IMO-res. MSC.416(97), mens de tilhørende detaljerte opplæringskravene følger av STCW-koden del A-V, ny seksjon 4, jf. IMO-res. MSC.417(97).

Kvalifikasjonsforskriften gjennomfører opplæring- og sertifikatkravene som følger av STCW-konvensjonen og STCW-koden del A. STCW-konvensjonen og STCW-koden vil heretter blir omtalt som «STCW».

Krav om sikkerhetsfamiliarisering for alt personell på passasjerskip

STCW regel V/2 og seksjon A-V/2 er fastsatt fordi IMOs medlemsstater har blitt enige om at alt personell på passasjerskip i utenriksfart skal ha sikkerhetsfamiliarisering for nødssituasjoner på passasjerskip. Bakgrunnen for disse endringene er i hovedsak Costa Concordia-ulykken. I forbindelse med denne ulykken, ble det klart at det var personell på skipet som ikke hadde nødvendig kunnskap om håndtering av passasjerene i en nødssituasjon.

Norge gjorde kravet om sikkerhetsfamiliarisering i STCW regel V/2.5 gjeldende for personell på alle passasjerskip fra 1. januar 2018.

I forbindelse med gjennomføringen av STCW seksjon A-V/2 om tilleggskrav til sjøfolk på passasjerskip i kvalifikasjonsforskriften § 60, har Sjøfartsdirektoratet klargjort hvilke personer som er omfattet av kravet om sikkerhetsopplæring. Dette er gjort i samsvar med ordlyden i STCW regel V/2.6 og seksjon A-V/2.2.

Fra 1. juli 2018 følger det av kvalifikasjonsforskriften § 60 fjerde ledd at kravet om sikkerhetsopplæring i forsvarlig håndtering av passasjerer i nødssituasjoner gjelder for sjøfolk som yter tjenester direkte til passasjerer i passasjerområder.

Personell som verken har som oppgave å bistå passasjerene i en nødssituasjon etter skipets alarminstruks, jf. § 60 første ledd, eller yter tjenester direkte til passasjerer i passasjerområder, jf. § 60 fjerde ledd, skal ha sikkerhetsfamiliarisering for nødssituasjoner på passasjerskip, jf. § 60 nytt femte ledd.

Høringen

Forskrift om endring av kvalifikasjonsforskriften var på offentlig høring i perioden 8. mars til 1. juni 2018. Det kom inn tilsammen seks svar. Ingen av de innkomne svarene krevde materielle endringer i forskriften som er fastsatt sammenlignet med forslaget som var på offentlig høring (høringsmatrisen er lagt ved rundskrivet her).

Merknader til nye bestemmelser i kvalifikasjonsforskriften

Sammenlignet med høringsforslaget, har Sjøfartsdirektoratet delt opp kravene til ferdighetssertifikater og fornyelse av ferdighetssertifikater i flere paragrafer - §§ 58 a, 58 b, 58 c og 58 d. Direktoratet mener at dette vil gi en bedre oversikt over de ulike reglene. Reglene gjennomfører kravene som følger av STCW ny regel V/4.1 til 4.7 og seksjon A-V/4.1 og 4.2 med tabeller.

For det første, reglene om ferdighetssertifikater som kreves etter Polarkoden, jf. STCW, er skilt ut i to paragrafer. Denne endringen innebærer at ny § 58 a har fått navnet «Ferdighetssertifikat Polarkoden – grunnleggende», og ny § 58 b har fått navnet «Ferdighetssertifikat Polarkoden – videregående». Den nye inndelingen av reglene om ferdighetssertifikater medfører ingen materielle endringer sammenlignet med forslaget som var på høring. Det er også gjort enkelte andre omformuleringer i §§ 58 a og 58 b, herunder om tidspunktet for ikrafttredelse 1. juli 2018, men heller ikke disse endringene innebærer materielle endringer sammenlignet med forslagets om var på høring.

For det andre, vilkårene for fornyelse av ferdighetssertifikatene er skilt ut i ny § 58 c. Også dette er gjort for å gi en bedre oversikt over regelverket. Det er gjort enkelte omformuleringer i regelen om fornyelse av ferdighetssertifikater.

Som en følge av det ovenstående, er overgangsordningen for ferdighetssertifikatene blitt flyttet ny § 58 d. Det er gjort enkelte omformuleringer i overgangsreglene for å gjøre teksten klarere.

Til ny § 58 a Ferdighetssertifikat Polarkoden – grunnleggende

Første ledd

Paragraf 58 a første ledd har krav om ferdighetssertifikat for grunnleggende opplæring (ferdighetssertifikat Polarkoden – grunnleggende) etter føringene som følger av Polarkoden kapittel 12.3.1. Kravet innebærer at på *passasjerskip* og *tankskip* med polarskipsertifikat som opererer i åpne polare farvann, skal skipsfører, overstyrmann og ansvarshavende vaktoffiser på bro ha grunnleggende opplæring for skip som opererer i polare farvann. Fullført og bestått opplæring skal dokumenteres med et ferdighetssertifikat.

Definisjonen av farvann som er åpne, følger av Polarkodens innledning nr. 2.10 som lyder: «Åpent vann betyr et stort område der skip kan ferdes fritt, og der havis forekommer i konsentrasjoner på mindre enn 1/10. Is dannet på land forekommer ikke». Setningen «Is dannet på land», har følgende definisjon: «Is dannet på land betyr is som flyter i vann, men er dannet på land eller i en isshelf», jf. Polarkodens innledning nr. 2.6. For at et farvann kan kategoriseres som åpent, skal haviskonsentrasjonen derfor være mindre enn 1/10. Videre skal det i åpne farvann ikke finnes breis (isberg, -fjell).

Som nevnt innledningsvis, er det ikke krav om ferdighetssertifikat for skipsfører, overstyrmann eller ansvarshavende vaktoffiser på bro når skip med polarskipsertifikat kun opererer i isfrie polare farvann.

Annet ledd

I § 58 a annet ledd, er det fastsatt krav om ferdighetssertifikat Polarkoden – grunnleggende for ansvarshavende vaktoffiserer på bro på skip med polarskipsertifikat som opererer i andre polare farvann. Hvilke farvann som er «*andre polare farvann*», følger av Polarkodens kapittel 12.3.2.4. Med «*andre polare farvann*» menes områder som ikke er isfrie eller åpne, eller åpne farvann hvor det finnes breis.

Polarkoden er hjemlet i SOLAS kapittel IV. SOLAS gjelder kun for to kategorier skip, passasjerskip og lasteskip. Tankskip er en underkategori av lasteskip. Uttrykket «på alle skip» dekker derfor både tankskip, passasjerskip og andre skip, dvs. andre lasteskip.

Tredje ledd

Opplæringskravene for ferdighetssertifikat Polarkoden – grunnleggende følger av § 58 a tredje ledd. For å få utstedt ferdighetssertifikat Polarkoden – grunnleggende, må vedkommende kandidat ha fullført og bestått et godkjent kurs som dekker kompetansekravene som følger av STCW ny seksjon A-V/4.1, jf. kvalifikasjonsforskriften nytt vedlegg XII tabell A-V/4.1.

Kandidater som søker Sjøfartsdirektoratet om ferdighetssertifikat Polarkoden – grunnleggende, må dokumentere fullført og bestått opplæring fra en institusjon med opplæringstilbud i henhold til STCW seksjon A-V/4. Med godkjent opplæring menes opplæring som er godkjent av Sjøfartsdirektoratet i henhold til krav som er fastsatt av Den internasjonale sjøfartsorganisasjonen (IMO).

Til ny § 58 b Ferdighetssertifikat Polarkoden – videregående

Første ledd

Paragraf 58 b første ledd har krav om ferdighetssertifikat for videregående opplæring (ferdighetssertifikat Polarkoden – videregående) etter føringene som følger av Polarkoden kapittel 12.3.1. Kravet innebærer at på alle skip med polarskipsertifikat som opererer i andre polare farvann, skal skipsfører og overstyrmann ha ferdighetssertifikat Polarkoden – videregående.

Annet ledd

I § 58 b annet ledd er det fastsatt opplærings- og fartstidskrav for å få utstedt ferdighetssertifikat Polarkoden – videregående.

For det første må vedkommende ha fullført opplæring som oppfyller kravene for å kunne få utstedt ferdighetssertifikat Polarkoden – grunnleggende, jf. § 58 a tredje ledd.

For det andre følger det av bokstav a at vedkommende må ha to måneders godkjent fartstid på skip som opererer i polare farvann.

Med «*godkjent fartstid*» menes i denne sammenhengen fartstid på skip som opererer i polare farvann, jf. SOLAS Reg. XIV/1.4. Fartstiden må ikke nødvendigvis være opptjent sammenhengende for å bli godkjent.

Med «*tilsvarende godkjent fartstid*» menes at farvann der fartstiden blir opptjent, ikke begrenses til de geografiske områdene som gjelder for Polarkoden.

Selv om regelverket ikke sier noe om hva slags fartstid som tilsvarer tjeneste på skip i polare farvann, er det Sjøfartsdirektoratets vurdering at fartstid på skip som for eksempel opererer i Østersjøen når det er is i området eller området er islagt, eller i andre tilsvarende islagte farvann, likestilles med fartstid av like lang varighet på skip som opererer i polare farvann.

STCW gjelder ikke for tjeneste på fiskefartøy. Likevel, fartstid opptjent i relevant stilling i dekkavdelingen på fiskefartøy bør kunne vurderes og telle med når kravet om godkjent fartstid skal beregnes, jf. kvalifikasjonsforskriften § 3, jf. § 16 annet ledd. Sjøfartsdirektoratet legger følgelig til grunn at for å få godkjent fartstid, er det underordnet om fartstiden er opptjent på lasteskip, passasjerskip eller fiskefartøy.

For det tredje følger det av bokstav b at vedkommende må ha fullført og bestått godkjent videregående opplæring i Polarkodens krav for skip som opererer i andre polare farvann, og som dekker kompetansekravene som følger av STCW ny seksjon A-V/4.2, slik det framgår av kvalifikasjonsforskriften nytt vedlegg XII tabell A-V/4-2.

Ferdighetssertifikat utstedt av andre STCW-stater

Sjøfartsdirektoratet skal ikke påtegne ferdighetssertifikat Polarkoden som er utstedt av EØS-stater eller tredjeland.

EØS-stater med godkjente opplæringstilbud i henhold til kravene i STCW seksjon A-V/4, jf. direktiv 2008/106/EF, kan utstede ferdighetssertifikat til søker som dokumenterer fullført og bestått opplæring i vedkommende EØS-stat. Det betyr at skipsfører, overstyrmann og ansvarshavende vaktoffiser på bro som tjenestegjør på norsk skip som faller inn under kravene i Polarkoden kapittel 12, og opererer i åpne eller andre polare farvann, kan ha ferdighetssertifikat for tjeneste på skip som opererer i polare farvann utstedt av den EØS-staten hvor den godkjente opplæringen ble gitt.

Tredjeland med systemer for opplæring og sertifisering av sjøfolk som er anerkjent av EU-kommisjonen³, og som Sjøfartsdirektoratet har inngått avtale med i henhold til STCW regel I/10, kan utstede ferdighetssertifikat til søker som framlegger bevis på fullført og bestått opplæring i vedkommende stat etter kravene i STCW ny seksjon A-V/4. Det betyr at skipsfører, overstyrmann og ansvarshavende vaktoffiser på bro som tjenestegjør på norsk skip som faller inn under kravene i Polarkoden kapittel 12, og opererer i åpne eller andre polare farvann, kan ha ferdighetssertifikat for tjeneste på skip som opererer i polare farvann utstedt av det tredjelandet hvor den godkjente opplæringen ble gitt.

Til ny § 58 c Fornyelse av ferdighetssertifikat Polarkoden – grunnleggende og videregående

I ny § 58 c har Sjøfartsdirektoratet fastsatt hva som kreves for å få fornyet ferdighetssertifikat – grunnleggende eller videregående. Ferdighetssertifikatene kan fornyes hvis ett av fire alternative vilkår er oppfylt, jf. § 58 c første ledd bokstav a til d.

³ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015XC0808\(02\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015XC0808(02)&from=EN)

De fire alternative vilkårene er:

- a) to måneders godkjent fartstid med gyldig ferdighetssertifikat i løpet av de siste fem årene: Begrepet «godkjent fartstid» skal ha samme betydning som nevnt ovenfor i tilknytning til fartstidskravet som omtales i tilknytning til § 58 b annet ledd. Fartstiden skal være opptjent i relevant funksjon, dvs. som skipsfører, overstyrmann eller ansvarshavende vaktoffiser på bro – med andre ord i ledende stilling i dekkavdelingen – på skip som har operert i polare farvann.
- b) utført funksjoner som tilsvarer to måneders godkjent fartstid som nevnt i bokstav a: Det er Sjøfartsdirektoratets vurdering at fornyelse av ferdighetssertifikat også kan skje når fartstid som skipsfører, overstyrmann eller ansvarshavende vaktoffiser på bro har blitt opptjent på skip som ikke har operert i polare farvann. Med referanse til drøftelsene i tilknytning til § 58 b annet ledd, kan fartstid i relevant funksjon på skip som har operert i andre islagte områder enn polare farvann, for eksempel Østersjøen vinterstid, være tilstrekkelig grunnlag for fornyelse av ferdighetssertifikat for polarkodeopplæring.
- c) bestått godkjent eksamen: Godkjent eksamen kan for eksempel være en prøve gjennomført i regi av et kurscenter som tilbyr en godkjent prøve for å teste kandidaten i Polarkodens krav til kvalifikasjoner.
- d) fullført og bestått godkjent kurs: Hvis det viser seg å være et uttalt behov for godkjente oppfriskningskurs, legger Sjøfartsdirektoratet til grunn at markedet vil tilby slike kurs.

Fornyelse av ferdighetssertifikat – grunnleggende og videregående er tatt inn i kvalifikasjonsforskriften tabell B-1/2, jf. kvalifikasjonsforskriften § 19 sjette ledd.

Overgangsregler for sjøfolk med fartstid på skip som opererte i polare farvann før 1. juli 2018 **Til ny § 58 d *Overgangsregler for ferdighetssertifikat Polarkoden – grunnleggende og videregående***

I ny § 58 d har Sjøfartsdirektoratet fastsatt krav som gjennomfører kravene som følger av ny STCW regel V/4.6 og 4.7.

Handlingsrommet som følger av ny STCW regel V/4.6 og V/4.7, åpner for å etablere overgangsordninger for sjøfolk med fartstid på skip som opererte i polare farvann før 1. juli 2018. Overgangsordningen vil vare fram til 1. juli 2020 og kan brukes for å få utstedt ferdighetssertifikatet som kreves etter Polarkoden kapittel 12, jf. STCW regel V/4.2 og V/4.4.

Første ledd

Paragraf 58 d første ledd gjennomfører STCW regel V/4.6 om overgangsordningen for grunnleggende opplæring i Polarkodens krav.

Overgangsregelen i første ledd innebærer at opplæringskravene som følger av STCW regel V/4.2, kan oppfylles på to måter.

Bokstav a

Det følger av § 58 d bokstav a at i perioden fra 1. juli 2018 til 1. juli 2020 skal sjøfolk som har påbegynt godkjent fartstid før 1. juli 2018, kunne vise at de oppfyller sertifikatkravene i STCW regel V/4.2 gjennom praksis. Paragraf 58 d bokstav a gjennomfører STCW regel V/4.6.1.

For å bli omfattet av overgangsreglene skal relevant fartstid være påbegynt før 1. juli 2018.

Overgangsordningen gjelder fem år tilbake i tid. Det betyr at fartstiden kan være påbegynt så langt tilbake som 1. juli 2013, dvs. fem år tilbake i tid fra 1. juli 2018. Siste frist for å søke om ferdighetssertifikat etter overgangsreglene for grunnleggende opplæring er 30. juni 2020. I slike tilfeller må fartstiden være påbegynt på eller etter 1. juli 2015, dvs. fem år tilbake i tid fra 1. juli 2020, men likevel før 1. juli 2018.

Med praksis menes at søkeren i løpet av de siste fem årene har fullført tre måneder med godkjent fartstid som skipsfører, overstyrmann eller ansvarshavende vaktoffiser på bro på skip som opererer i polare farvann, eller tilsvarende godkjent fartstid. Når det gjelder fartstid som tilsvarer godkjent fartstid, vises det til drøftelsen ovenfor i tilknytning til § 58 b annet ledd ovenfor.

Bokstav b

Det følger videre av § 58 d første ledd bokstav b at så lenge en søker har påbegynt godkjent fartstid før 1. juli 2018, mens resterende fartstid er opptjent i perioden 1. juli 2018 til 1. juli 2020, kan dokumentert opplæring i samsvar med kvalifikasjonsforskriften nytt vedlegg XIII være grunnlag for søknad om ferdighetssertifikat for grunnleggende polarkodeopplæring. Nytt vedlegg XIII er basert på opplæringsveiledningen som følger av STCW seksjon B-V/g. Paragraf 58 d bokstav b gjennomfører STCW regel V/4.6.2.

Annet ledd

§ 58 d annet ledd gjennomfører STCW regel V/4.7 om overgangsordningen for videregående opplæring i Polarkodens krav.

Overgangsregelen i annet ledd innebærer at opplæringskravene som følger av STCW regel V/4.4, kan oppfylles på to måter. Felles for begge er at fartstiden må være påbegynt før 1. juli 2018.

Bokstav a

§ 58 d annet ledd bokstav a gjennomfører STCW regel V/4.7.1. Sjøfolk som har påbegynt godkjent fartstid før 1. juli 2018, skal dokumentere at de oppfyller sertifikatkravene i STCW regel V/4.4 gjennom tre måneders godkjent praksis, dvs. at de i løpet av de siste fem årene har tre måneders fartstid som skipsfører, overstyrmann eller ansvarshavende vaktoffiser på bro. Når det gjelder fartstid som tilsvarer godkjent fartstid, vises det til drøftelsen ovenfor i tilknytning til § 58 b annet ledd ovenfor.

Bokstav b

§ 58 d annet ledd bokstav b gjennomfører STCW regel V/4.7.2. Overgangsreglene i § 58 d annet ledd bokstav b innebærer at opplæringskravene som følger av STCW regel V/4.4, er oppfylt når vedkommende har dokumentert opplæring i samsvar med kvalifikasjonsforskriften nytt vedlegg XIII og har godkjent fartstid på et skip som opererer i polare farvann, eller tilsvarende godkjent fartstid, som skipsfører, overstyrmann eller ansvarshavende vaktoffiser på bro i et tidsrom på i alt minst to måneder i løpet av de siste fem årene. Når det gjelder fartstid som tilsvarer godkjent fartstid, vises det til drøftelsen ovenfor i tilknytning til § 58 b annet ledd.

Sikkerhetsopplæring og sikkerhetsfamiliarisering på passasjerskip

Til § 60 Tilleggskrav til sjøfolk på passasjerskip

Første ledd

Det er presisert i § 60 første ledd at kravet til sikkerhetsfamiliarisering i nødssituasjoner på passasjerskip også gjelder for sjøfolk på passasjerskip som etter skipets alarminstruks har som oppgave å bistå passasjerene i en nødssituasjon.

Fjerde ledd

Paragraf 60 fjerde ledd gjennomfører STCW regel V/2 og seksjon A-V/2 med tilhørende tabell og omfatter personell på passasjerskip som yter tjenester direkte til passasjerer i passasjerområder. Kravene omfatter personell som yter slike tjenester i sitt daglige virke. Det vil altså omfatte flere enn uniformert mannskap, for eksempel personell i kiosk.

Det er presisert at kravet om sikkerhetsfamiliarisering dreier seg om nødssituasjoner på passasjerskip, jf. STCW regel V/2.5. Kravet gjelder i tillegg til forskriftens § 7 om sikkerhetsfamiliarisering. Sikkerhetsfamiliariseringen skal gjennomføres om bord, og kan for eksempel dokumenteres i rederiets sikkerhetsstyringsystem.

Videre er det presisert at det er krav til dokumentasjon på gjennomført sikkerhetsopplæring i forsvarlig håndtering av passasjerer i nødssituasjoner, jf. STCW regel V/2.10. Sikkerhetsopplæringen kan gjennomføres om bord når rederiet har lagt til rette for dette. Rederiet skal sørge for at dokumentasjon på gjennomført sikkerhetsopplæring utstedes til hver enkelt deltaker. Det vil med andre ord ikke være tilstrekkelig å dokumentere sikkerhetsopplæringen i rederiets sikkerhetsstyringssystem.

Nytt femte ledd

Paragraf 60 nytt femte ledd gjennomfører STCW regel V/2 og seksjon A-V/2 om krav til sikkerhetsfamiliarisering for nødssituasjoner på passasjerskip. Nytt femte ledd omfatter personell på passasjerskip som verken er omfattet av § 60 første eller fjerde ledd.

Mer om følgene av det nye regelverket

For Sjøfartsdirektoratet

Som part til STCW, har norske myndigheter plikt til å godkjenne kurs som kreves for å løse ferdighetssertifikater etter STCW. Per i dag finnes det tre norske opplæringstilbud⁴ som dekker læringskravene i STCW ny regel V/4 og ny seksjon A-V/4. Det forventes at ytterligere norske kurstilbydere vil søke Sjøfartsdirektoratet om å få godkjent kurs som dekker læringskravene nevnt ovenfor.

Handlingsrommet som følger av STCW regel V/4.6 og V/4.7, jf. ny § 58 d, krever at Sjøfartsdirektoratet vurderer og saksbehandler dokumentasjon som skal legges til grunn for å avgjøre om en sjømann har krav på ferdighetssertifikatet Polarkoden – grunnleggende eller videregående.

For næringen

30 timer, dvs. en kursperiode over tre dager, er normert for grunnleggende eller videregående opplæring som kreves for å løse ferdighetssertifikat Polarkoden.

Kurstilbydere vil kunne føye ytterligere sertifikatgivende kurs til sine kurskataloger. Utgiftssiden vil knytte seg til interne opplæringsbehov og kvalitetssikring av læreplaner som kreves for å oppfylle kravene i STCW. Motposten vil være inntekter som genereres av opplæringsvirksomheten.

Det er Sjøfartsdirektoratets vurdering at endringene som er fastsatt i kvalifikasjonsforskriften og som gjennomfører IMO-res. MSC.416(97) og IMO-res. MSC.417(97), ikke representerer særlige norske krav. Endringene innebærer derfor ingen negativ konkurransevridning for den norske skipsfartsnæringen.

Totalkostnader vurdert opp mot nytteeffekten

Presiseringene i kvalifikasjonsforskriften § 60 første, fjerde og femte ledd om krav til opplæring og sikkerhetsfamiliarisering for personell på passasjerskip, innebærer et klarere regelverk.

Ulykker som rammer skip som opererer i polare farvann, har et stort skade- og kostnadspotensiale. Krav om ferdighetssertifikat Polarkoden bør derfor sees i sammenheng med Polarkodens skjerpede krav til skips- og miljø sikkerhet. Selv om eksponeringen av skip som opererer i polare farvann vil være lav sammenlignet med andre operasjonsområder, kan risikoen likevel være betydelig, da konsekvensene av hendelser er langt større i polare farvann. Selv en mindre ulykke kan eskalere når forholdene skipet opererer i, gjør det vanskelig å yte bistand eller komme et nødstedt skip og dets mannskap til unnsetning.

Det sårbare miljøet i polare områder har også veid tungt. Ved å forhindre eller redusere antall ulykker minskes risikoen for ubotelig skade på miljøet.

---

⁴ NTNU i Ålseund, Simsea Real Operations AS, Universitetet i Tromsø – Norges Arktiske Universitet

Bjørn E. Pedersen
avdelingsdirektør

Vedlegg: Forskrift om endring av forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk
Høringsmatrise